

APORTACIONS AL PROJECTE DE DECRET DE DESPLEGAMENT DELS ARTICLES 9, 10, 11, 17, 18, 19, 24 I 25 DE LA LLEI 11/2022, DE 29 DE DESEMBRE DE MILLORAMENT URBÀ, AMBIENTAL I SOCIAL DELS BARRIS I LES VILES.

En fase de consulta relativa a la proposta de Decret de desplegament de la Llei 11/2022, del 29 de desembre, de millora urbà, ambiental i social dels barris i les viles que, d'acord a la publicació en el portal de Participació de la Generalitat de Catalunya, té per finalitat concretar i desenvolupar tots aquells aspectes previstos en aquesta Llei que ha d'establir el Govern, des de l'Ajuntament de Terrassa, presentem les següents aportacions als efectes de millorar l'eficàcia de la normativa que es projecta aprovar als efectes del compliment efectiu dels objectius de la norma.

NECESSITAT DE PROGRAMES ESPECIALS D'ACTUACIÓ EN ÀREES D'ATENCIÓ ESPECIAL.

D'acord amb l'objectiu de la present proposta normativa s'ha establert que té com a finalitat desenvolupar tots els aspectes de la Llei 11/2022, de millorament urbà, ambiental i social dels barris i viles que requereixen una atenció especial amb l'objectiu d'impulsar polítiques de millora de barris amb dificultats especials.

En aquesta línia, l'octubre de 2023, la Generalitat de Catalunya va aprovar el projecte Barris amb Futur per treballar noves metodologies d'intervenció de les polítiques socials i urbanes, amb el repte d'assolir una Catalunya socialment cohesionada, en el marc de les previsions de la Llei 11/2022 i dels objectius d'aquesta norma.

Amb aquests propòsits i en el marc d'aquest projecte, la Generalitat va definir vint àrees d'intervenció sociourbana, d'acord amb un conjunt d'indicadors (densitat urbana, distribució geogràfica, grau i la tipologia del risc d'exclusió social i la disposició i recursos al territori en matèria de projectes d'inclusió), en barris d'especial complexitat així com quaranta petits municipis a través de les entitats supramunicipals, considerant la realitat de l'àmbit rural i dels micropobles de les zones de Girona, Tarragona, Terres de l'Ebre, Alt Pirineu i Catalunya Central. En el cas de Terrassa, va ser considerat un dels territoris seleccionats on, en concret en l'àrea d'intervenció de la zona nord del barri de ca n'anglada, recollia quatre de les sis dimensions de vulnerabilitat per sobre la mitjana catalana.

Aquest projecte posava el focus tant en la intervenció de l'administració pública com en la capacitat d'organització comunitària, partint de la base que, si la població que viu en àrees d'atenció especial millora les seves condicions de vida allà on resideix, el fet de prosperar podria comportar mantenir-hi la residència, de manera que el territori en qüestió milloraria globalment el seu posicionament en termes de benestar col·lectiu.

La primera fase del projecte s'ha desenvolupat durant el 2024 i ha consistit en un acompanyament acadèmic orientat a l'anàlisi de les necessitats socials, la formació tècnica en metodologies comunitàries en política pública i l'avaluació dels treballs fets. A les sessions de treball hi han participat referents polítics i personal tècnics dels 20 municipis seleccionats, fet que ha possibilitat el contacte i l'intercanvi de situacions, experiències i aprenentatges.

A més, aquest treball inicial havia de servir per generalitzar i estendre aquest tipus d'intervenció comunitària al conjunt del país, tal com recull la Llei 11/2022 de millorament urbà, ambiental i social dels barris i les viles. Això no obstant, amb el canvi de Govern de la Generalitat, resultant de les eleccions de maig de 2024, aquest full de ruta s'ha vist afectat, fet que ha minvat les potencialitats d'un procés d'aquestes característiques, havent arribant fins i tot a poder elaborar una "*Proposta de marc conceptual, operatiu i d'avaluació de la dimensió comunitària en la nova llei de barris*". Aquest marc conceptual s'ha realitzat mitjançant un seguit d'estudis, formacions i tallers

amb una vintena de municipis com el de l'Ajuntament de Terrassa que han expressat el compromís i l'interès amb la intervenció sociocomunitària com estratègia de transformació de barris.

El present projecte normatiu de desenvolupament de la Llei 11/2022, manifesta tenir per objecte concretar i desenvolupar tots aquells aspectes que d'acord amb aquesta llei ha d'establir el govern, però en canvi no preveu programes específics d'actuació en àrees d'atenció especial identificades en els darrers últims dos anys en el territori de Catalunya generant-se un expectativa d'actuació conjunta, amb una complexitat que exigeix unes necessitats d'especial protecció. En aquestes àrees perfectament identificades de gran complexitat social, requeririen programes específics i centrats en actuacions sociocomunitàries que incideixen directament en l'objectiu de reduir les desigualtats socials i contribuir a l'equitat territorial, fent front als efectes de la segregació residencial. En la mesura que els i les residents dels àmbits d'intervenció contribueixin a millorar les seves condicions de vida mitjançant polítiques d'intervenció sociourbana, es donarà l'incentiu que continuïn residint a l'àmbit objecte d'intervenció en la transformació física i de transició ecològica als barris i que també s'obri la possibilitat que altres persones i famílies que no requereixin atenció social optin a viure-hi. És des d'aquesta perspectiva que es podran millorar els indicadors d'inclusió i benestar socials de manera sostinguda en el temps i alhora recollirà les condicions del desplegament de la Llei de barris i viles, i d'implementació de la política sociourbana de la Generalitat enguany mateix i, sobretot, a partir de 2025.

Tal i com es configura aquesta proposta normativa en procés de participació, s'atorga una prevalença a aquelles actuacions subvencionables des del punt de vista de l'urbanisme, l'habitatge i l'eficiència energètica, actuacions relatives a la transició ecològica, en l'àmbit de les polítiques ambientals, infraestructura verda i economia circular, en detriment d'aspectes sociocomunitàries necessaris i imprescindibles com a punt de partida de l'actuació en aquelles àrees de especial complexitat amb un elevat conflicte social on s'accentua les desigualtats i la discriminació de les persones més vulnerables, per realment revertir la tendència a consolidar aquestes situacions en els barris més vulnerables.

En la mesura que els i les residents dels àmbits d'intervenció contribueixin a millorar les seves condicions de vida mitjançant polítiques d'intervenció sociourbana, es donarà l'incentiu que continuïn residint a l'àmbit objecte d'intervenció en la transformació física i de transició ecològica als barris i que també s'obri la possibilitat que altres persones i famílies que no requereixin atenció social optin a viure-hi. D'aquesta manera es podrà millorar els indicadors d'inclusió i benestar socials de manera sostinguda en el temps i alhora recollirà les condicions del desplegament de la Llei de barris i viles, i implementació de la política sociourbana de la Generalitat enguany mateix i, sobretot, a partir de 2025.

Es proposa que s'estableixi una línia diferència d'actuació per aquells barris d'especial complexitat i conflictivitat identificats a Catalunya que s'han estat treballant des de 2023 en desenvolupament de la Llei 11/2022, als efectes d'acomplir els seus objectius de reduir les desigualtats socials i contribuir a l'equitat territorial, treballant la segregació residencial, fomentar la igualtat de gènere i la desaparició de les desigualtats en l'ús de l'espai urbà, dels equipaments i serveis, ajudant a erradicar la discriminació per raó d'origen o ètnia i les de qualsevol altre tipus, especialment la discriminació per edat i la que s'exerceix contra les persones amb diversitat funcional i contra les persones en situació de pobresa, de forma prèvia però conjunta a la millora de la qualitat de l'espai urbà i dotació de serveis públics per fer factible qualsevol possibilitat d'avançar cap a la sostenibilitat ambiental i energètica dels barris i les viles. En tot cas, la present proposta normativa, valora de forma prevalent atorgant 30 dels 45 punts possibles del projecte subvencionable, a transformacions físiques i de transició ecològica, valorant únicament en 15 punts aquells aspectes relatius a les accions sociocomunitàries del contingut del programa-memòria. Tal i com s'ha treballat de forma conjunta en el territori de Catalunya aquests dos últims anys mitjançant els projectes de barris amb futur i tal i com es recull en els objectius de la Llei 11/2022, qualsevol canvi en les condicions socials en una unitat o àrea territorial s'ha de produir necessàriament per l'encaix de les dinàmiques socials i urbanes en una sola dinàmica, i per la contribució comunitària des del principi al desplegament del projecte d'intervenció que s'estableixi

en el marc del desplegament de la Llei de barris i viles, de 29 de desembre de 2022, i de forma conjunta vinculada a projectes de transformació física però encapçalats per la prèvia intervenció amb accions socioeducatives, i no atorgant una prevalença al contingut de transformació física dels espais per sobre de les intervencions socioeducatives.

MANCA DE PREVISIÓ DE MECANISMES O ESPAIS DE DESENVOLUPAMENT CONJUNT DE POLÍTIQUES PÚBLIQUES ENTRE LES DIFERENTS MUNICIPIS OBJECTE DE TREBALL DE LES PREVISIONS DEL PRESENT DECRET, PARTICIPACIÓ CIUTADANA I COL·LABORACIÓ PÚBLIC COMUNITÀRIA.

El present projecte normatiu defineix en el seu objecte establir una línia de subvencions destinades als municipis individual o conjuntament en el que s'emplacin les àrees d'actuació de les viles o àrees urbanes que es puguin considerar àrees d'atenció especial d'acord amb la Llei 11/2022, però no integra cap mecanisme de visió de conjunt de la problemàtica al territori ni espais de treball comú dels diferents agents intervinents i que contribueixen als objectius de transformació social i física dels barris i viles.

Per una banda, els ajuntaments, com a administracions locals de proximitat que hem d'afrontar les conseqüències locals de dinàmiques globals (desigualtat, pobresa, segregació, habitatge, polarització, etc.) sovint ens sentim poc acompanyats per administracions supramunicipals. Espais de treball conjunt com el projecte Barris amb futur com a desenvolupament integral de les actuacions que la llei 11/2022 determina que corresponen executar als municipis, han permès en posar en comú anàlisis i també propostes d'actuació que poden inspirar i enriquir les polítiques municipals per abordar aquests problemes. Amb la finalització del projecte aquests espais es perden i es redueixen les possibilitats de generar xarxa i col·laboració entre municipis que comparteixen problemàtiques.

Per altra banda, aquests espais han facilitat una interlocució directa entre responsables de la Generalitat de Catalunya i autoritats locals, les quals han pogut expressar i traslladar les situacions amb què es troben alguns dels territoris. Es considera que aquesta font d'informació directa és de gran interès per a la Generalitat de Catalunya, ja que li permet tenir un coneixement real i actualitzat dels reptes que li ha de permetre una planificació estratègica a curt i llarg termini per garantir la igualtat i la cohesió social i prevenir un agreujament generalitzat.

Per tant, es proposa, en el marc d'aquest projecte normatiu per regular els fons de recuperació urbana, ambiental i socials dels barris i viles d'atenció especial per pal·liar les desigualtats socials i fomentar l'equitat territorial, s'inclouï un espai de treball comú, col·laboració entre els municipis i entitats supramunicipals beneficiaries d'aquests projectes, amb àrees urbanes identificades d'especial complexitat i, amb diferents capacitats de gestió que permetin realment contribuir a evitar el risc de fractura social, alta vulnerabilitat i riscos d'exclusió i permetre poder fer front a la crisi ambiental per mitjà del millorament de les condicions de vida de la població als barris i viles que pateixen dèficits urbanístics, baixa qualitat de l'edificació, manca d'equipaments i serveis, dificultats d'accessibilitat, riscos ambientals, exposició greu als efectes de l'emergència climàtica, alta vulnerabilitat social i riscos d'exclusió.

Terrassa, 12 de desembre de 2024